

BÀI 36. VAI TRÒ, ĐẶC ĐIỂM VÀ CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN PHÁT TRIỂN, PHÂN BỐ NGÀNH GIAO THÔNG VẬN TẢI

I. Vai trò và đặc điểm ngành giao thông vận tải

1. Vai trò:

- Thông qua việc vận chuyển hàng hóa và người GTVT có vai trò:
- Phục vụ cho quá trình sản xuất
- Phục vụ nhu cầu đi lại của nhân dân.
- Thực hiện mối giao lưu kinh tế - xã hội giữa các địa phương, củng cố tính thống nhất của nền kinh tế (trong nước và quốc tế).
- Tăng cường sức mạnh quốc phòng, củng cố an ninh đất nước.

=> Để phát triển kinh tế miền núi, giao thông vận tải phải đi trước một bước

2. Đặc điểm

a) Sản phẩm là sự chuyên chở người và hàng hóa.

b) Tiêu chí đánh giá

- Chất lượng của sản phẩm dịch vụ được đo bằng tốc độ chuyên chở, sự tiện nghi, sự an toàn cho hành khách và hàng hóa...

- Đánh giá khối lượng vận tải:

- + Khối lượng vận chuyển (người hoặc tấn)
- + Khối lượng luân chuyển (người.km hoặc tấn.km)
- + Cự li vận chuyển trung bình (km).

Hình: Mạng lưới giao thông toàn cầu năm 2012

II. Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố ngành giao thông vận tải.

1. Điều kiện tự nhiên

- Quy định sự có mặt và vai trò của một số loại hình GTVT.
- Vd: Miền đồng bằng SCL => phát triển giao thông thủy.

Các nước đảo => phát triển giao thông biển.

- Ảnh hưởng lớn đến công tác thiết kế và khai thác các công trình GTVT.

Vd: sông suối dày đặc nên phải làm nhiều cầu cống.

+ Núi non hiểm trở nên phải làm các công trình chống lở đất, mở đường hầm xuyên núi...

- Khí hậu và thời tiết có ảnh hưởng sâu sắc đến hoạt động của các phương tiện GTVT.

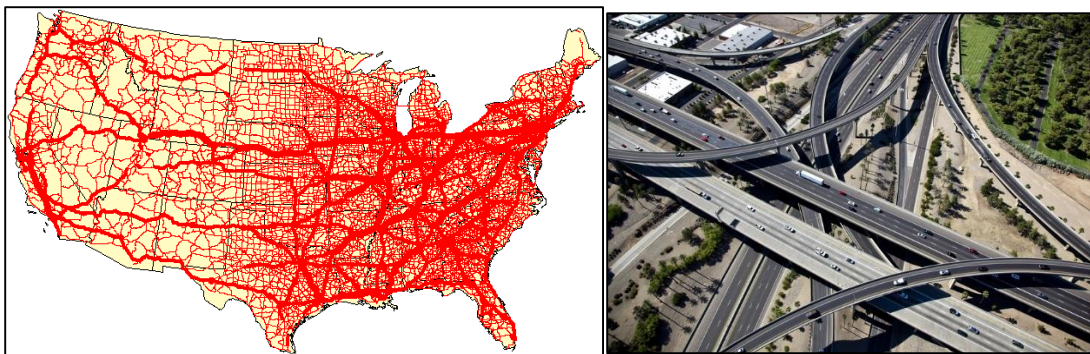
Vd: Ở nước ta vào mùa mưa lũ, hoạt động của ngành giao thông vận tải gặp nhiều khó khăn, còn ở nhiều khúc sông, tàu thuyền chỉ có thể qua lại trong mùa nước lớn.

Ở xứ lạnh, về mùa đông nước sông đóng băng, tàu thuyền không qua lại được...

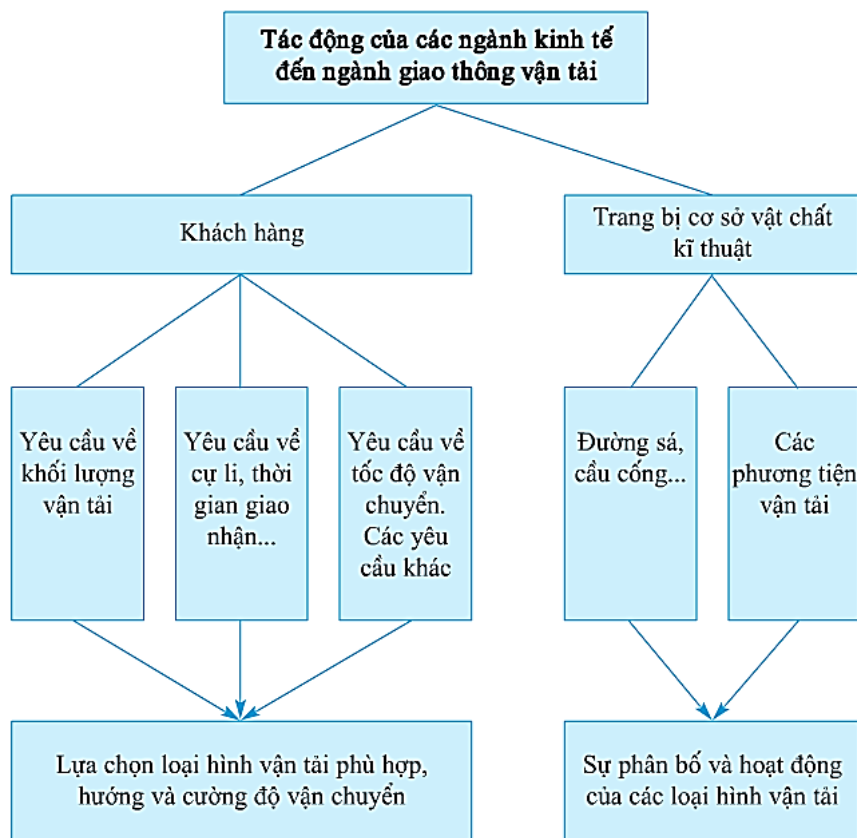
2. Điều kiện kinh tế - xã hội (Đóng vai trò quyết định)

- Sự phát triển và phân bố các ngành kinh tế quyết định sự phát triển, phân bố, hoạt động của GTVT

- Phân bố dân cư, đặc biệt là sự phân bố các thành phố lớn và các chùm đô thị có ảnh hưởng sâu sắc đến vận tải hành khách, nhất là vận tải ô tô.

Hoa Kỳ sở hữu mạng lưới đường ô tô phát triển nhất trên Thế Giới với 6 triệu km

Sơ đồ tác động của các ngành kinh tế đến ngành giao thông vận tải